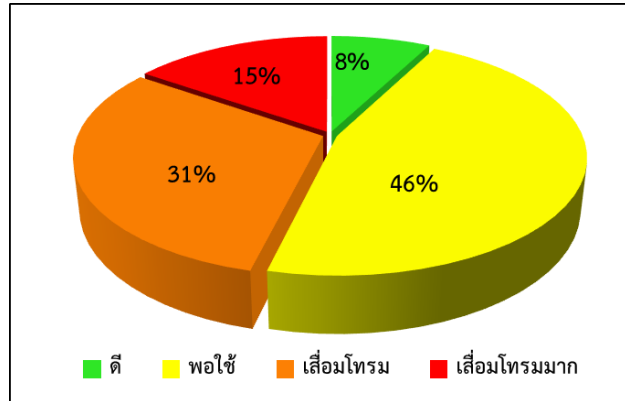

รายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก
ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

พื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ประกอบด้วยลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 16 (สงขลา) ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 รวม 77 จุดตรวจวัด มีจุดตรวจวัดในแต่ละแหล่งน้ำ ดังนี้

แหล่งน้ำผิวดิน	จำนวนจุดตรวจวัด
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (รหัสลุ่มน้ำ 20)	
- ทะเลสาบสงขลา	9
- คลองสาขาทะเลสาบสงขลา	11
- คลองอู่ตะเภา	14
- คลองพะวง	5
- คลองสำโรง	5
- คลองแห	8
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง (รหัสลุ่มน้ำ 21)	
- คลองเทพา	2
- แม่น้ำสายบุรี	4
- แม่น้ำบางนรา	2
- แม่น้ำโก-ลก	4
- แม่น้ำปัตตานี	5
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (รหัสลุ่มน้ำ 22)	
- คลองมำบัง	5
- คลองละงู	3
รวม	77

เก็บตัวอย่างน้ำระหว่างวันที่ 28 กรกฎาคม – 8 สิงหาคม 2564 ผลการประเมินดัชนีคุณภาพน้ำ แหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI) พบว่าคุณภาพน้ำ 13 แหล่งน้ำ อยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก ร้อยละ 8 46 31 และ 15 ตามลำดับ (รูปที่ 1 และตารางที่ 1)

รูปที่ 1 สถานการณ์คุณภาพน้ำ กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง และกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ตารางที่ 1 คุณภาพน้ำผิวดินของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง และกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

เกณฑ์คุณภาพน้ำ (คะแนน WQI)	แหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่จังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส		
	กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง	กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก
 ดี (71-90)		แม่น้ำสายบุรี ⁽⁷⁶⁾	
 พอใช้ (61-70)	ทะเลสาบสงขลา ⁽⁶³⁾	แม่น้ำปัตตานี ⁽⁶⁸⁾ แม่น้ำโก-ลก ⁽⁶⁸⁾ คลองเทพา ⁽⁶³⁾	คลองมำบัง ⁽⁶³⁾ คลองละงู ⁽⁶⁸⁾
 เสื่อมโทรม (31-60)	คลองสาขาทะเลสาบสงขลา ⁽⁵⁹⁾ คลองอู่ตะเภา ⁽⁵²⁾ คลองพะวง ⁽⁵⁷⁾	แม่น้ำบางนรา ⁽⁵⁹⁾	-
 เสื่อมโทรมมาก (0-30)	คลองสำโรง ⁽²²⁾ คลองแห ⁽²⁹⁾	-	-

¹ ดัชนีคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index : WQI)

แสดงถึงสถานการณ์ของคุณภาพน้ำในภาพรวม โดยพิจารณาจากค่าคุณภาพน้ำ 5 พารามิเตอร์ ได้แก่ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen :DO) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria :TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน (NH₃-N) มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-100 โดยจัดเกณฑ์คุณภาพน้ำ ดีมาก (คะแนน 91-100) ดี (คะแนน 71-90) พอใช้ (คะแนน 61-70) เสื่อมโทรม (คะแนน 31-60) และเสื่อมโทรมมาก (คะแนน 0-30)

❖ กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

ทะเลสาบสงขลา

คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 22 33 และ 45 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* ได้แก่ บ้านปากจ่า (SK09) และปากทะเลสาบสงขลา (SK15) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* ได้แก่ ปากคลองพะวง (SK11) สะพานติณสูลานนท์ช่วงแรก (SK12) และวัดสุวรรณคีรี (SK14) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม* ได้แก่ ปากคลองบ้านโรง (SK04) กลางทะเลหลวง (SK05) ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) และปากคลองสำโรง (SK13) (รูปที่ 2)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณปากคลองอู่ตะเภา (SK10)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก จำนวน 3 จุดตรวจวัด ได้แก่ ปากคลองอู่ตะเภา (SK10) ปากคลองสำโรง (SK13) และปากทะเลสาบสงขลา (SK15) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

คลองสาขาทะเลสาบสงขลา

คุณภาพน้ำคลองสาขาทะเลสาบสงขลาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 9 27 และ 64 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* คือ สะพานคลองภูมิ (PMC2) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* ได้แก่ วัดห้วยลาด (PMC3) ปากรอ (SK9.5) และสะพานคลองตะเคียน (TAC) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม* ได้แก่ สะพานโยธาธิการ อ.ควนเนียง (PMC1) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) ทำน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) ท่าเทียบเรือประมงท่าสะอ้าน (SK13.5) สะพานคลองมหากการ (MKC) และสะพานคลองระโนด (RNC) (รูปที่ 3)

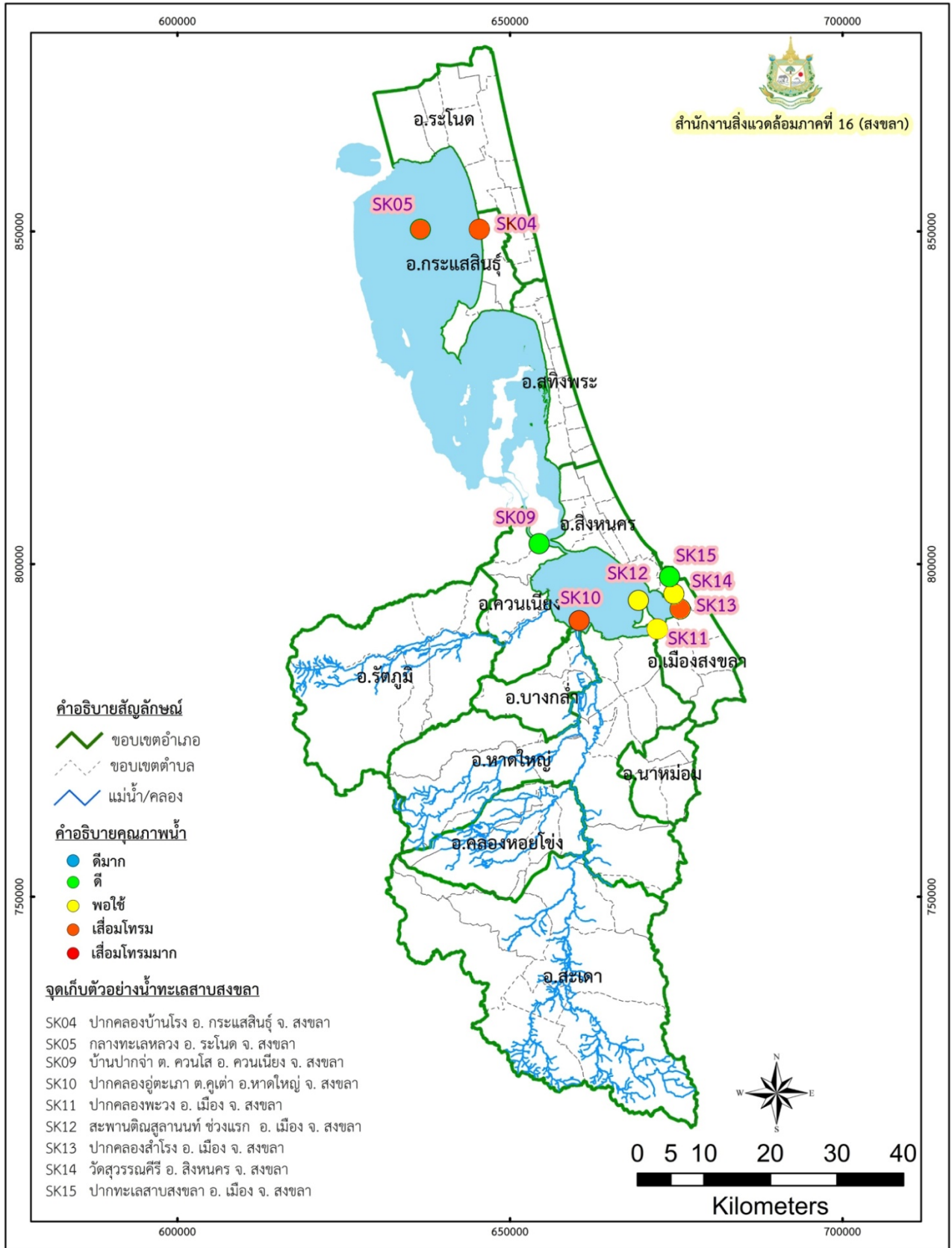
พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) คิดเป็นร้อยละ 57 29 และ 14 ตามลำดับ

- แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณสะพานโยธาธิการ อ.ควนเนียง (PMC1) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) ทำน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2) และสะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3)

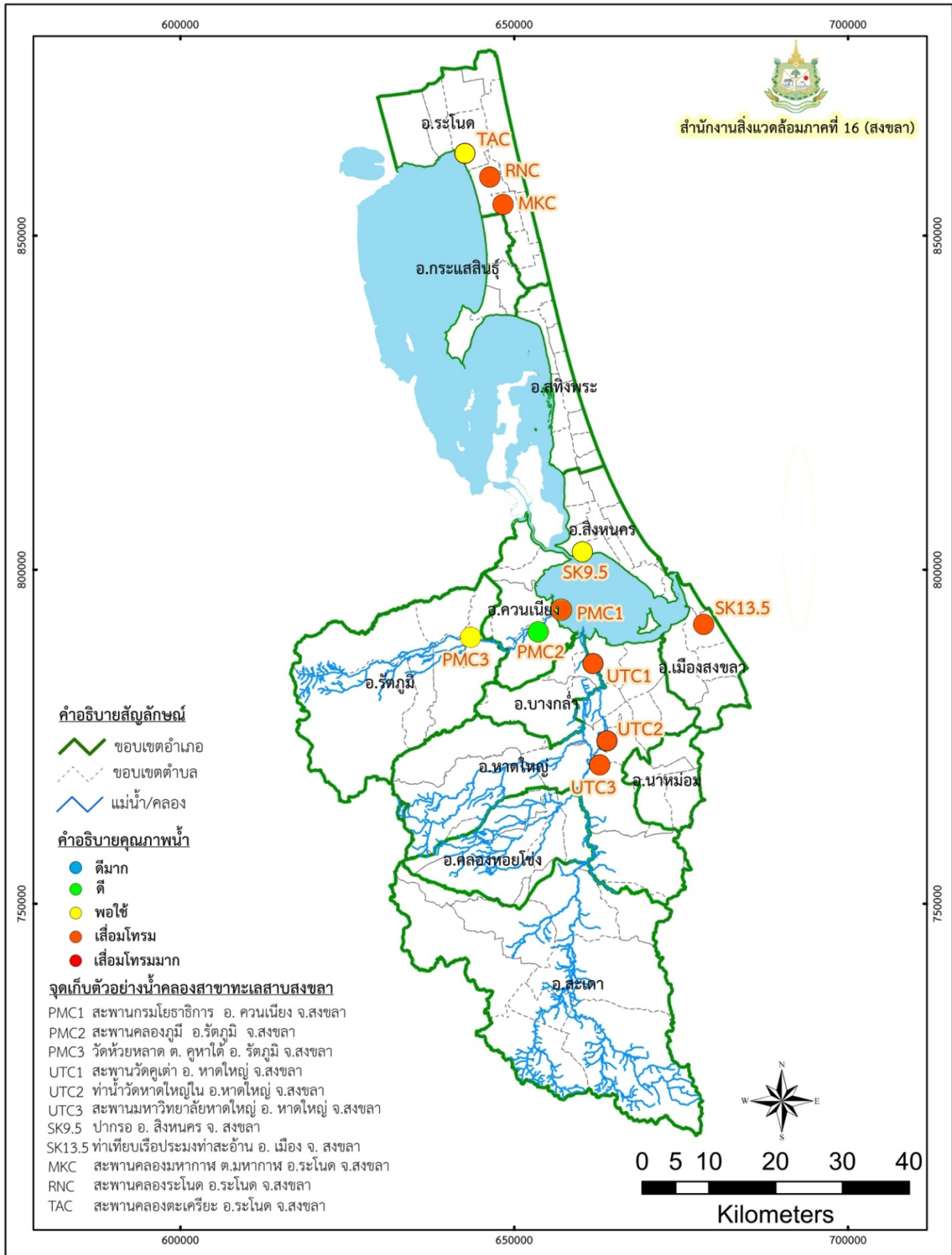
- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบมีค่าค่อนข้างสูงบริเวณสะพานวัดคูเต่า (UTC1) และสะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3)

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณทำน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก 7 จุด ได้แก่ สะพานคลองภูมิ (PMC2) วัดห้วยลาด (PMC3) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) ท่าเทียบเรือท่าสะอ้าน (SK13.5) สะพานคลองมหากการ (MKC) และสะพานคลองระโนด (RNC) จำนวน 8 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

รูปที่ 2 คุณภาพน้ำทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รูปที่ 3 คุณภาพน้ำคลองสาขาทะเลสาบสงขลา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

คลองอุตะเถา

คุณภาพน้ำคลองอุตะเถาโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 21 และ 79 ตามลำดับ *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์พอใช้* ได้แก่ สะพานหลังวัดห้วยคู (UT01) สำนักงานประปาสะอาด (UT02) และสะพานบ้านหน้าอ้ว (UT04) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม* ได้แก่ หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) สะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเถา (UT06) สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) สะพานวัดม่วงก้อง (UT08) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12) สะพานวัดนารังนก (UT13) และสะพานสงขลาถากูน่า (UT14) (รูปที่ 4)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) แบบที่เรียกกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) และแบบที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) คิดเป็นร้อยละ 44 30 17 และ 9 ตามลำดับ

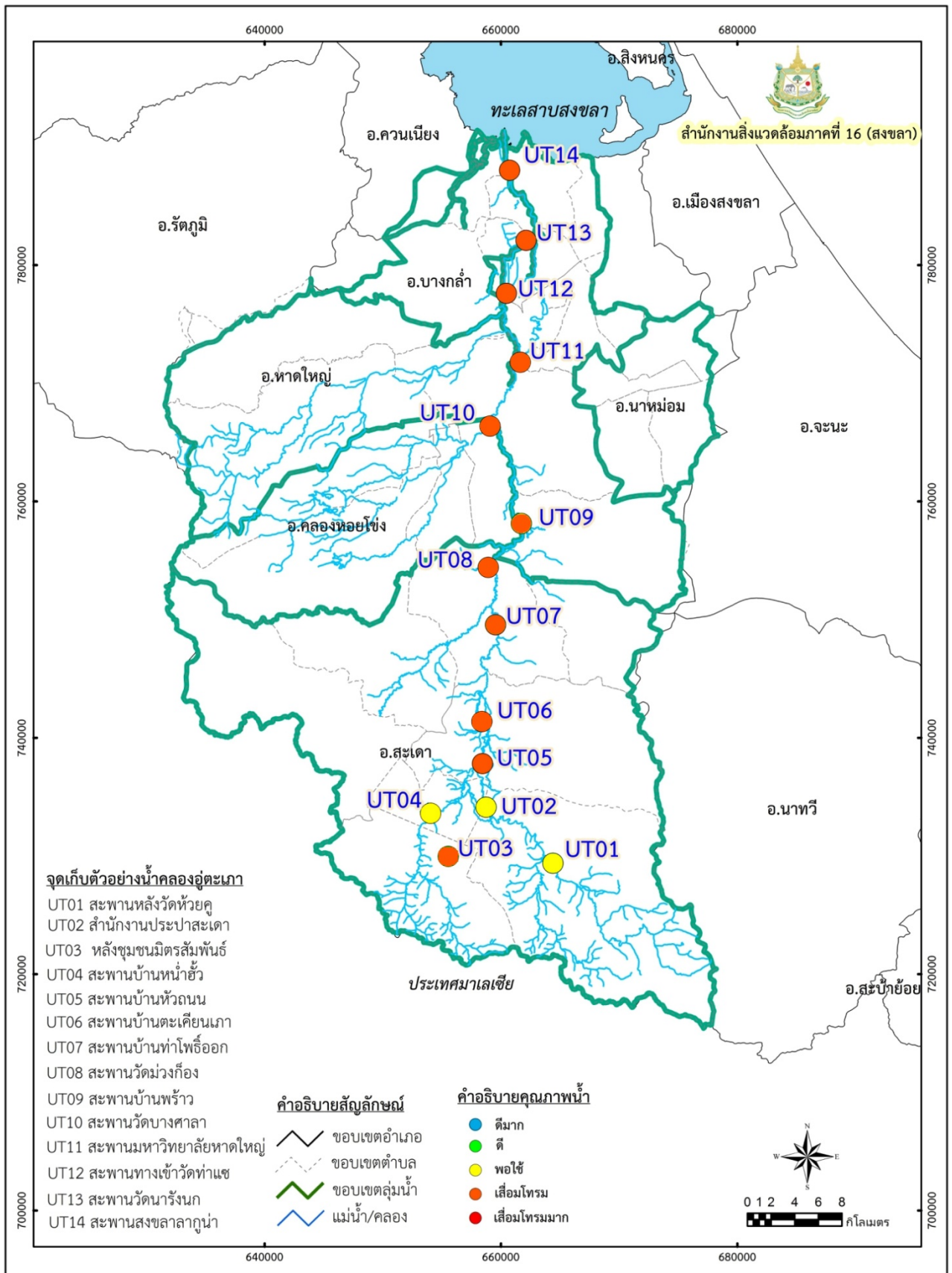
- แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงบริเวณสะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเถา (UT06) สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) สะพานวัดม่วงก้อง (UT08) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12) สะพานวัดนารังนก (UT13) และสะพานสงขลาถากูน่า (UT14)

- แบบที่เรียกกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณหลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) สะพานบ้านหน้าอ้ว (UT04) สะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเถา (UT06) สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) สะพานวัดบางศาลา (UT10) และสะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12)

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบมีค่าสูงบริเวณสะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานวัดนารังนก (UT13) และสะพานสงขลาถากูน่า (UT14)

- แบบที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณหลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) และสะพานทางเข้าวัดท่าแซ (UT12)

รูปที่ 4 คุณภาพน้ำคลองอุตะเถา ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

คลองพะวง

คุณภาพน้ำคลองพะวงโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 20 และ 80 ตามลำดับ บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์พอใช้ คือ ปากคลองพะวง (PV05) บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม ได้แก่ คลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลามารีน โปรตักส์ จก. (PV01) คลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02) คลองพะวงหลังไหลรวมกับคลองโคกหาร (PV03) และสะพานข้ามคลองพะวงถนนลพบุรีราเมศวร์ (PV04) (รูปที่ 5)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) คิดเป็นร้อยละ 80 และ 20 ตามลำดับ

- แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงเกือบทุกจุดตรวจวัด ยกเว้น บริเวณปากคลองพะวง (PV05)
- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบมีค่าสูงบริเวณคลองพะวงหลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (มหาชน) (PV02)

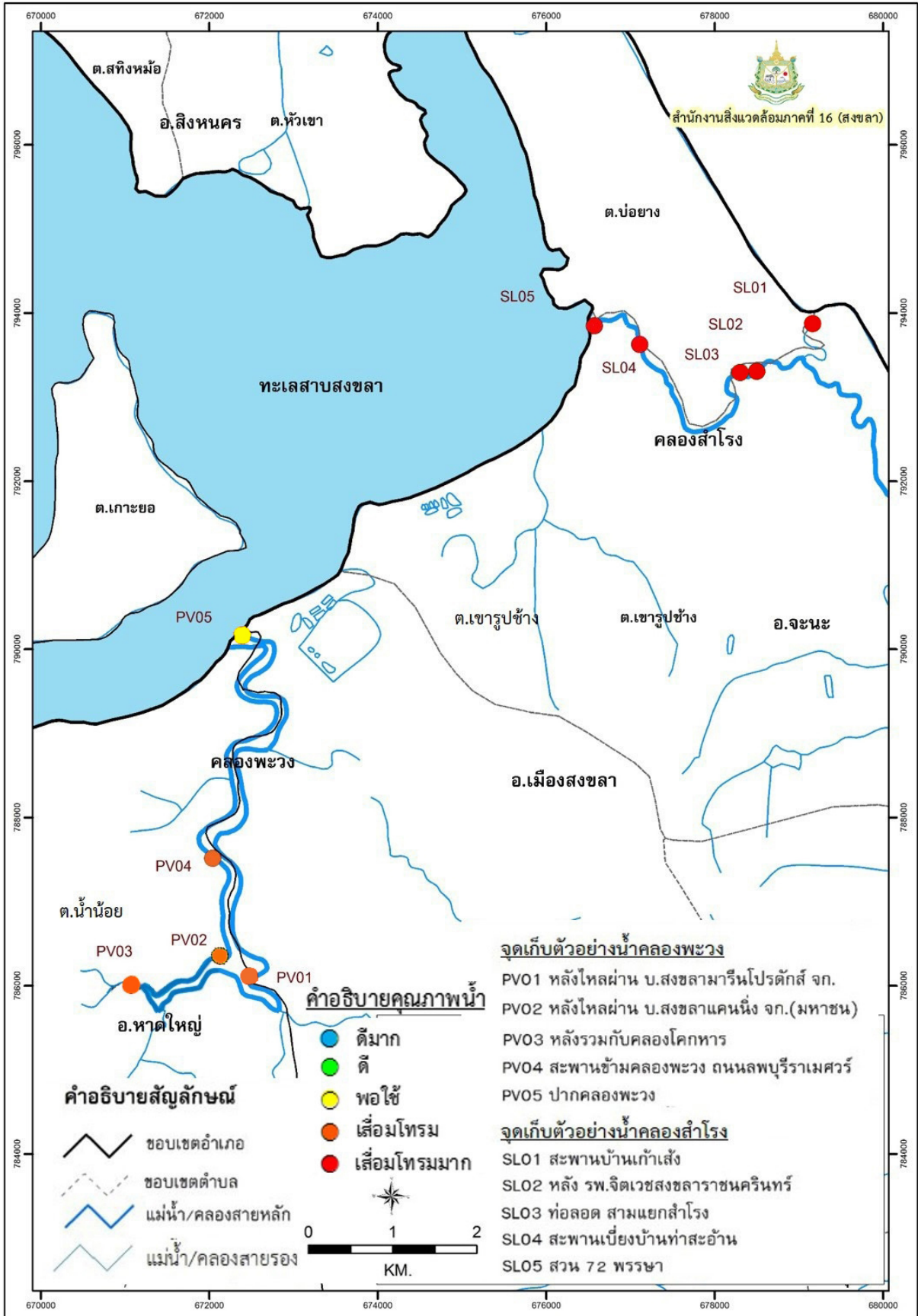
คลองสำโรง

คุณภาพน้ำคลองสำโรงอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมากทุกจุดตรวจวัด ได้แก่ สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) หลังรพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเป็ยบ้านท่าสะอ้าน (SL04) และสวน 72 พรรษา (SL05) (รูปที่ 5) เนื่องจากคลองสำโรงตลอดทั้งลำน้ำเป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งจากชุมชน อุตสาหกรรมชุมชนประเภทแกะล้างอาหารทะเล

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) และ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) คิดเป็นร้อยละ 23 23 23 22 และ 9 ตามลำดับ

- ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) และแอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) พบมีค่าสูงทุกจุดตรวจวัด
- ออกซิเจนละลาย (DO) พบมีค่าต่ำกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตรบริเวณสะพานเป็ยบ้านท่าสะอ้าน (SL04) และสวน 72 พรรษา (SL05)

รูปที่ 5 คุณภาพน้ำคลองพะวงและคลองสาโรง ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

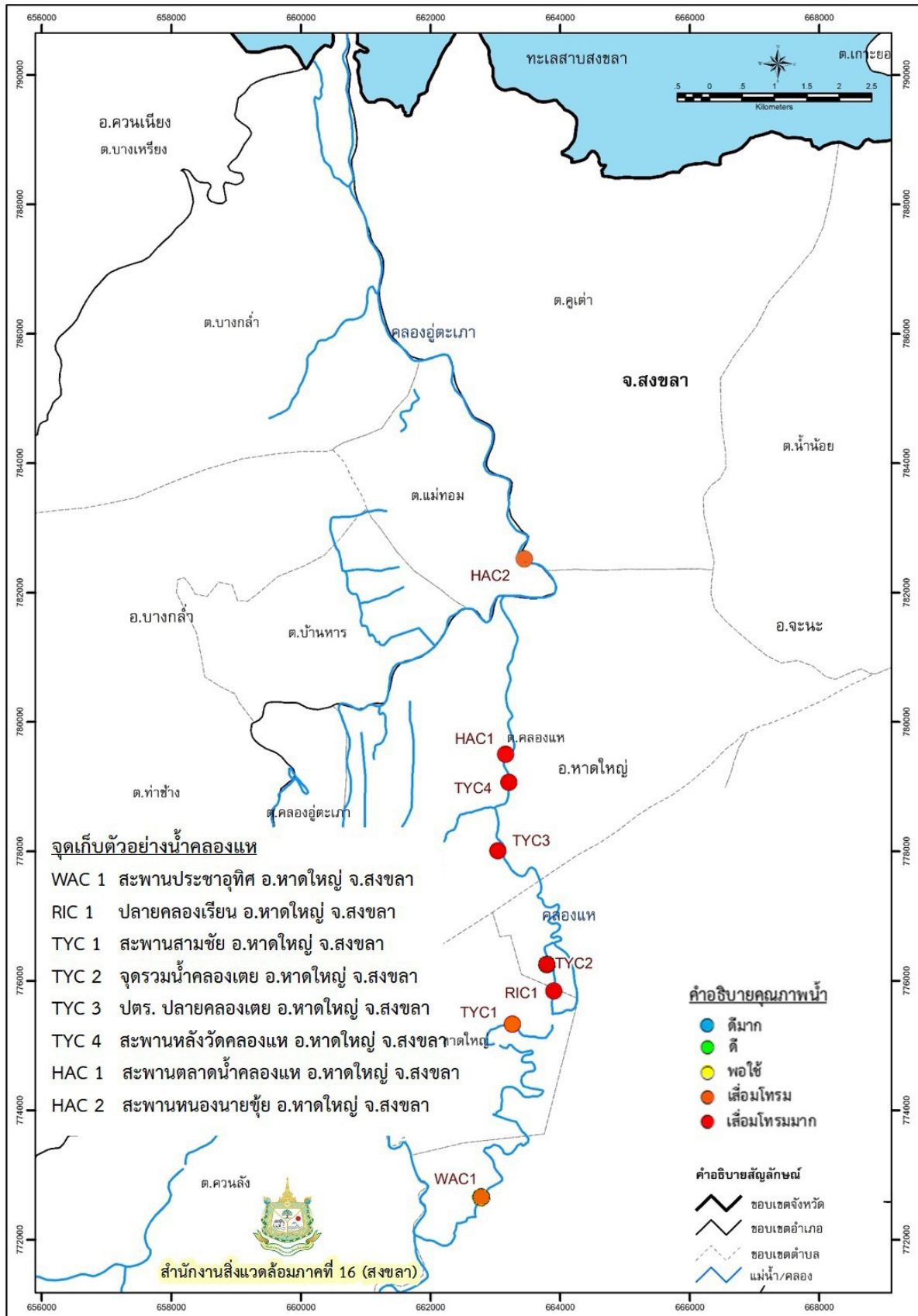
คลองแห

คุณภาพน้ำคลองแหโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 38 และ 62 ตามลำดับ *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม* ได้แก่ สะพานประชาอุทิศ (WAC1) สะพานสามชัย (TYC1) และสะพานหนองนายขุ้ย (HAC2) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก* ได้แก่ ปลายคลองเรียน (RIC1) จุดรวมน้ำคลองเตย (TYC2) ปตร.ปลายคลองเตย (TYC3) สะพานหลังวัดคลองแห (TYC4) และสะพานตลาดน้ำคลองแห (HAC1) (รูปที่ 6) เนื่องจากเป็นแหล่งรองรับน้ำทิ้งจากชุมชนเกือบตลอดลำน้ำ

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (Biochemical Oxygen Demand : BOD) แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB) และ ออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) คิดเป็นร้อยละ 26 26 23 22 และ 3 ตามลำดับ

- แอมโมเนียในหน่วยไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) และความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ (BOD) พบมีค่าสูงทุกจุดตรวจวัด
- แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบการปนเปื้อนสูงเกือบทุกจุดตรวจวัด *ยกเว้น* บริเวณสะพานหนองนายขุ้ย (HAC2)
- ออกซิเจนละลาย (DO) พบมีค่าต่ำกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตรบริเวณปลายคลองเรียน (RIC1)

รูปที่ 6 คุณภาพน้ำคลองแห ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

❖ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง

คลองเทพา

คุณภาพน้ำคลองเทพาคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์พอใช้* คือ บ้านคลองประคู้ (TA01) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม* คือ บ้านเทพา (TA02) (รูปที่ 7)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณบ้านเทพา (TA02)

แม่น้ำสายบุรี

คุณภาพน้ำแม่น้ำสายบุรีโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 75 และ 25 ตามลำดับ *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์ดี* ได้แก่ บริเวณหมู่ 1 ต.กาญจนาบ่อเกาะ (SB02) โรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB03) และเทศบาลตำบลศรีสาคร (SB04) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำในเกณฑ์เสื่อมโทรม* คือ บริเวณปากแม่น้ำสายบุรี (SB01) (รูปที่ 8)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณปากแม่น้ำสายบุรี (SB01)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำการประปาเรือเสาะ (SB03) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

แม่น้ำบางนรา

คุณภาพน้ำแม่น้ำบางนราโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ บริเวณเทศบาลเมืองนราธิวาส (BN01) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ บ้านปิเหล็ง (BN02) (รูปที่ 7)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ออกซิเจนละลาย (DO) พบมีค่าต่ำกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตร บริเวณบ้านปิเหล็ง (BN02)

แม่น้ำโก-ลก

คุณภาพน้ำแม่น้ำโก-ลก โดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 25 และ 75 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* คือ บริเวณหมู่บ้านบูเกะตา (KL1) *บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* ได้แก่ สะพานไทย-มาเลเซีย (KL2) บริเวณสะพานท่าแพรง (KL3) และปากแม่น้ำโก-ลก (KL4) (รูปที่ 7)

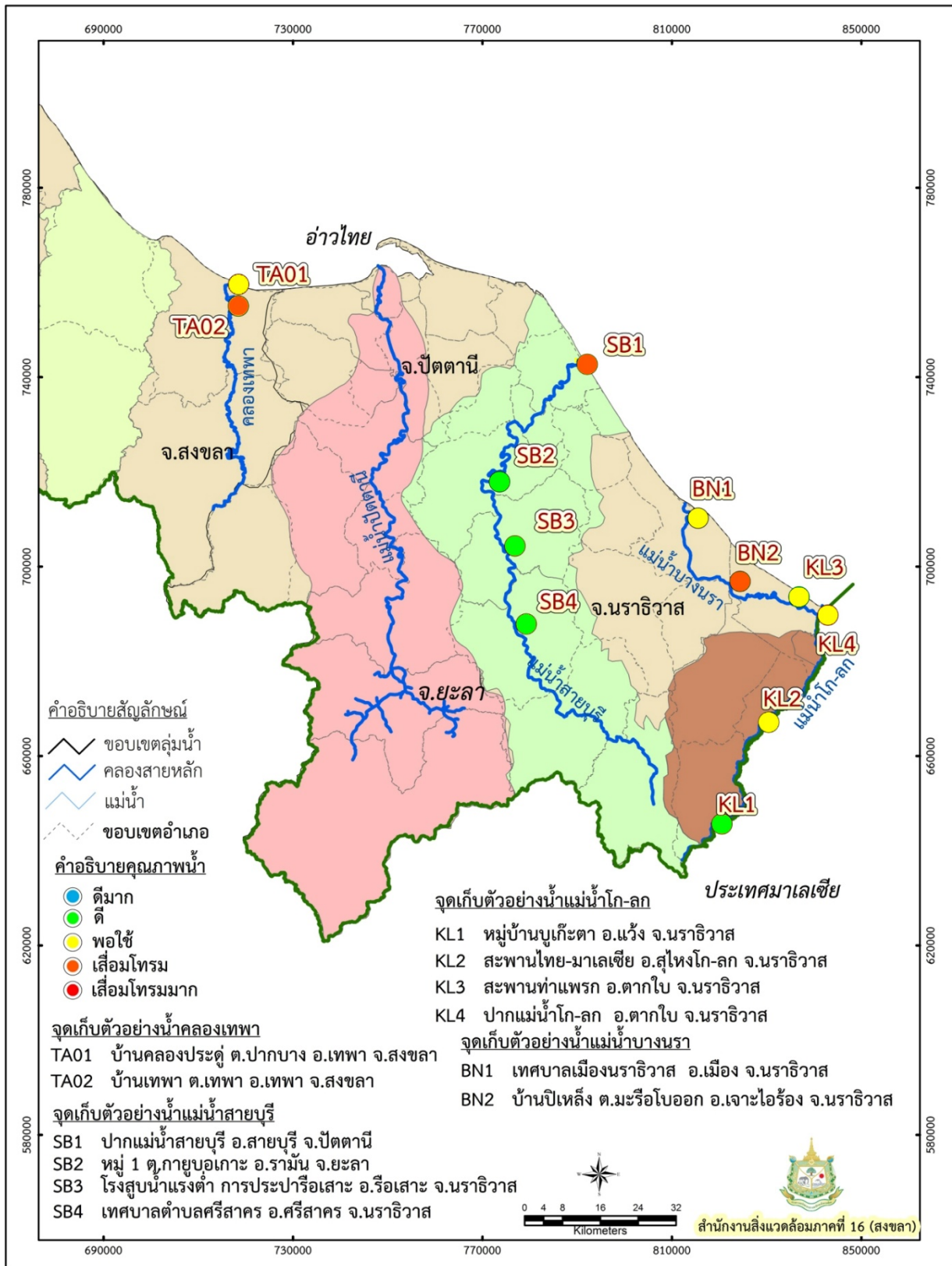
ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณหมู่บ้านบูเกะตา (KL1) และสะพานท่าแพรง (KL3) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu)ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

แม่น้ำปัตตานี

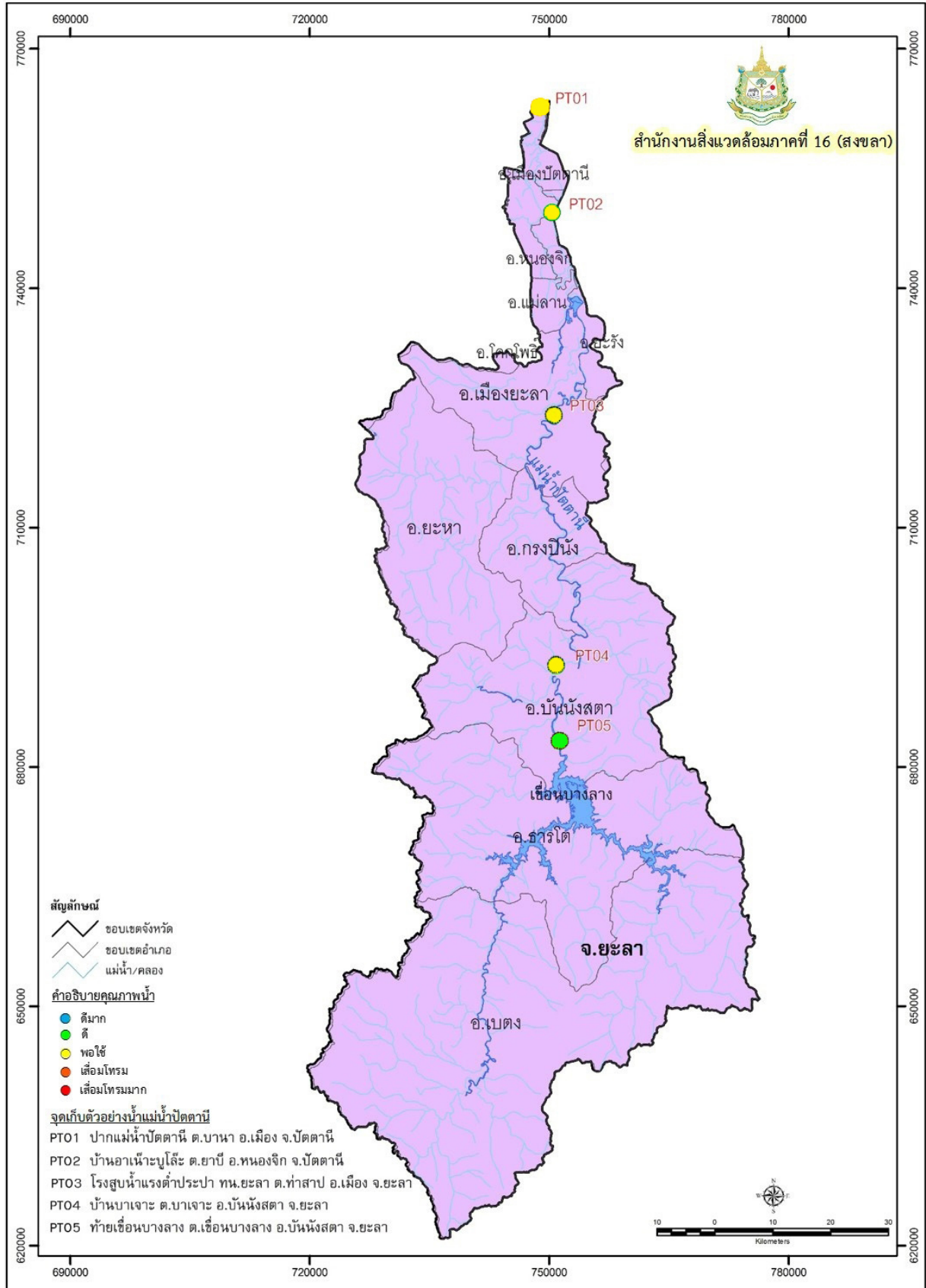
คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานีโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 20 และ 80 ตามลำดับ บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี คือ ท้ายเขื่อนบางลาง (PT05) บริเวณที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ได้แก่ บริเวณปากแม่น้ำปัตตานี (PT01) บ้านอาเนาะบุโล๊ะ (PT02) โรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา (PT03) และบ้านบาเจาะ (PT04) (รูปที่ 8)

ผลการตรวจวัดโลหะหนัก บริเวณโรงสูบน้ำแรงต่ำประปา ทน.ยะลา (PT03) จำนวน 9 พารามิเตอร์ ได้แก่ แคดเมียม (Cd) โครเมียม (Cr) แมงกานีส (Mn) นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) สังกะสี (Zn) ทองแดง (Cu) ปรอท (Hg) และสารหนู (As) พบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินทุกพารามิเตอร์

รูปที่ 7 คุณภาพน้ำคลองเทพา แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนรา และแม่น้ำโก-ลก ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

รูปที่ 8 คุณภาพน้ำแม่น้ำปัตตานี ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

❖ ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก

คลองมาบั่ง

คุณภาพน้ำคลองมาบั่งโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 60 และ 40 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* ได้แก่ สะพานบ้านบุญเกีตยามู (MB01) สะพานบ้านปันจอร์ (MB02) และสะพานใกล้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดารุลญันนะห์ (MB03) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม* ได้แก่ สะพานคลองมาบั่ง บ้านไทรงาม (MB04) และท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ บ้านตำมะลังใต้ (MB05) (รูปที่ 9)

พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ ได้แก่ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และออกซิเจนละลาย (Dissolved Oxygen : DO) คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน

- แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) พบการปนเปื้อนสูงบริเวณสะพานคลองมาบั่ง บ้านไทรงาม (MB04)
- ออกซิเจนละลาย (DO) พบมีค่าต่ำกว่า 2 มิลลิกรัมต่อลิตรบริเวณท่าเทียบเรือเฟอร์รี่ บ้านตำมะลังใต้ (MB05)

คลองชะงู

คุณภาพน้ำคลองชะงูโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ โดยมีสัดส่วนคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ และเสื่อมโทรม คิดเป็นร้อยละ 33 34 และ 33 ตามลำดับ *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี* คือ บริเวณสะพาน 100 เมตร บ้านวังยาว (LG01) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้* คือ สะพานชะงูบ้านลาหงา (LG02) *บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม* คือ ท่าเทียบเรือปากบารา (LG03) (รูปที่ 9)

รูปที่ 9 คุณภาพน้ำคลองมาบั่งและคลองละงู ครั้งที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ.2564

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา		
คลองสาขาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา สะพานโยธาธิการ อ.ควนเนียง (PMC1) สะพานวัดคูเต่า (UTC1) ท่าน้ำวัดหาดใหญ่ใน (UTC2) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UTC3) ท่าเทียบเรือประมงท่าสะอ้าน (SK13.5) สะพานคลองมหากการ (MKC) สะพานคลองระโนด (RNC)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำทิ้งจากการเกษตร	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำ เพื่อลดการสะสมของเสีย และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ - ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
คลองอู่ตะเภา หลังชุมชนมิตรสัมพันธ์ (UT03) สะพานบ้านหัวถนน (UT05) สะพานบ้านตะเคียนเกา (UT06) สะพานบ้านท่าโพธิ์ออก (UT07) สะพานวัดม่วงกึ่ง (UT08) สะพานบ้านพร้าว (UT09) สะพานวัดบางศาลา (UT10) สะพานมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (UT11) สะพานทางเข้าวัดท่าแซะ (UT12) สะพานวัดนารังนก (UT13) สะพานสงขลาลากูน่า (UT14)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำทิ้งจากการเกษตร น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นริมคลองมีการบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม - รณรงค์และส่งเสริมให้ครัวเรือนริมคลองติดตั้งตะแกรงดักขยะ และถังดักไขมัน ก่อนระบายลงคลอง - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย - ขุดลอกคลองอู่ตะเภาและคลองสาขา บริเวณที่ต้นเงิน
คลองพะวง หลังไหลผ่าน บ.สงขลามารีนโปรดักส์ จก. (PV01) หลังไหลผ่าน บ.สงขลาแคนนิ่ง จก. (PV02) หลังรวมกับคลองโคกหาร (PV03) สะพานข้ามคลองพะวงถนนลพบุรีราเมศวร์ (PV04)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและ ลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อลดของเสียและปริมาณน้ำเสีย
คลองสำโรง สะพานบ้านเก้าเส้ง (SL01) หลัง รพ.จิตเวชสงขลาราชนครินทร์ (SL02) ท่อลอดสามแยกสำโรง (SL03) สะพานเป็ยบ้านท่าสะอ้าน (SL04) สวน 72 พรรษา (SL05)	น้ำเสียจากชุมชน น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมและบำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคาร บริเวณท่อระบายน้ำและลำรางที่มีปริมาณความสกปรกสูง - บำบัดน้ำเสียจากครัวเรือนที่ระบายลงสู่คลองสำโรงโดยตรง โดยการติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป - เก็บกวาดขยะและกำจัดวัชพืชในลำน้ำเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่งน้ำ - ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาดแก่โรงงานอุตสาหกรรมและอุตสาหกรรมชุมชน

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ สาเหตุและแนวทางการแก้ไข (ต่อ)

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ	สาเหตุ	แนวทางการแก้ไข
คลองแห สะพานประชาอุทิศ (WAC1) ปลายคลองเรียน (RIC1) สะพานสามชัย (TYC1) จุดรวมน้ำคลองเตย (TYC2) ปตร.ปลายคลองเตย (TYC3) สะพานหลังวัดคลองแห (TYC4) สะพานตลาดน้ำคลองแห (HAC1) สะพานหนองนายขุย (HAC2)	น้ำเสียจากชุมชน	- รวบรวมน้ำเสียเข้าระบบบำบัดรวม หรือ บำบัดน้ำเสียแบบกลุ่มอาคารบริเวณ ปลายท่อระบายน้ำที่มีปริมาณความ สกปรกสูง - ติดตั้งถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแต่ละครัวเรือนที่อยู่ริมน้ำ - เก็บกวาดขยะ กำจัดวัชพืช และขุดลอก คลองเพื่อลดการสะสมของเสียในแหล่ง น้ำ และเพิ่มประสิทธิภาพการไหลของน้ำ
ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง		
แม่น้ำบางนรา บ้านปีเหล็ง (BN02)	น้ำเสียจากเกษตรกรรม	- ส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน